

Wych. dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięczni 2 kor., kwartalnie kor. 6 za jednorazowe zesłanie do domu dopłaca się 4 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięczni kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JÓZEF ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

nie płacone nie odlegają opłacie pocztowej. — Rękoisza redakcyjna niezwraça. Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1, 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 190.

Osoba prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu zamieszkania do domu 1 koronę.

Numer połudn. 10 hal. wieczorny 4 al. Listy pleni za przekazy, na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę opłać upoważnionych agentów przyjmując każdy urząd pocztowy w obrębie państwa i w państwie niemieckim. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSK w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mickiej 17. Od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerczy, za każdy następny raz 12 hal., składowy, i zbawy, od wiersza 9 hal. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 10 h l. od wiersza za każdy raz. — Nadesłane po 10 h l. od wiersza za każdy raz. — Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokółowski, Pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Lukas, M. Schalk, E. Baum, Katschera & Schlerer, R. Moses, Friedl w Berlinie F. E. Cassa w Budapeszcie J. L. opold. w Paryżu d. B. z. k. w. k. 14 C. e. T. y. s. e. J. u. e. & Cie.

Nr. 36.

Kraków, czwartek 24 stycznia 1907 r.

RJK XV.

Hajdamaki.

Dziki napad na sekretarza uniwersytetu lwowskiego i spustoszenie wnętrza gmachu uniwersyteckiego, — oto najnowsze bohaterstwa, ruskiej kultury! Co chcieli osiągnąć ci młodzieńcy za pomocą takich barbarzyństw, — trudno odgadnąć, manifestacja była zbójcecko-ulichnikowska, a następstwa jej mogą być tylko karno-policyjne. W ten sposób, nigdy nie wykażą Rusini swego prawa do odrębnej wszechniczy; raczej przeciwnie, przekonają wszystkie czynniki decydujące, że daleko im jeszcze do tego stopnia cywilizacji, który wymaga własnego ogniska wyższej nauki..

Zruszczenie lwowskiego uniwersytetu nie nastąpi nigdy. Miasto jest polskie, bliższa okolicą w większej części, — dalsza w połowie polska; kultura miejscowa ma podkład czysto polski, i ruski uniwersytet we Lwowie byłby takim samym sztucznym wytworem jakim jest np. rosyjska wszechnica w Warszawie. — Oprócz tego, Rusini dobrze to wiedzą, że obsadzenie wszystkich katedr Rusinami wykładającymi po rusku, byłoby w obecnej chwili niepodobieństwem, — że ruska literatura naukowa prawie nie istnieje, i że poza wydziałem teologicznym i po części prawniczym, ruski uniwersytet nie miałby po prostu słuchaczy. Jeżeli mimo to, próbują przy pomocy karczemnych awantur, sterroryzować, — rząd czy Polaków, i wymusić zruszczenie lwowskiego uniwersytetu, to postępują tak pod wpływem ogólnej radykalnej agitacji, która wśród młodzieży lwowskiej, zarówno ruskiej jak polskiej, poczyniła wielkie spustoszenia.

Mógł pan Brzozowski być bohaterem pewnej części polskiej młodzieży, — Rusini mogą z tem samem prawem apoteozować sprawców wczorajszego napadu.

Duch nieporządku, niekarność, lekceważenia powag i nie przebiegania w środkach, przeniknął do głębi tę młodzież ruską, pozbawioną zwykle tradycji rodzinnych, a nie mającą jeszcze oparcia w zbyt świeżych tradycjach narodowych. A przytem, w tych awanturach uniwersyteckich odnaleźć można cząstkę agitacji antypolskiej, silnie przesiąkniętej antyspołeczności pierwiastkami, — którą uprawiają od lat tyłu, zarówno prasa ruska, jak politycy stojący na czele ruskiego ruchu. Całe życie ruskie, tak jest przejęte nienawiścią do wszystkiego co polskie, że wybuch tych antykulturalnych uczuć u młodzieży, z natury rzeczy wrażliwej na jaskrawe hasła, — nie może zadziwiać. Nowy to tylko objaw choroby trwającej ruskie społeczeństwo, która mu nie pozwala ani na trzeźwą ocenę swego stosunku do Polaków, ani na zrozumienie

swego stanowiska w rządzie narodów oświeconych..

Awantura lwowska jest przykra, dzika i jak najgorzej świadcząca o moralnej wartości młodzieży ruskiej, — Polaków jednakże nie wytrąci z równowagi, i z pewnością nie skłoni ich do wyrzeczenia się jakichkolwiek praw narodowych na korzyść Rusinów. Nie skłoni ich również do polityki nienawiści i represji. Sprawcy brutalnego napadu muszą być ukarani, bo czyn ich podpada pod przepisy kodeksu karnego i nikt nie może powstrzymać wymiaru sprawiedliwości. Nie zmieni to jednak naszego stosunku do Rusinów w ogóle i nie skłoni do ignorowania istotnych potrzeb kulturalnych ruskiego narodu. Pamiętać zaś powinni, że gdy sprawa ruskiego uniwersytetu stanie się kiedyś aktualną, — załatwić ją będzie można jedynie w harmonijnem porozumieniu z polskiem społeczeństwem, i bez jakiegokolwiek uszczerbku dla polskich narodowych interesów..

Listy śląskie.

W ostatnim liście wspominałem o zerwaniu politycznego sojuszu, jaki długie lata istniał między katolikami i ewangelikami w Księstwie Cieszyńskiem za życia śp. ks. prał. Świeżego. Warto przypomnieć, w jaki sposób porozumienie przyszło przed 20 przeszło laty do skutku.

Gdy śp. Paweł Stalmach rozbudzał ruch narodowy na Śląsku opierał się głównie na ludzie katolickim, a założona przez niego „Gwiazdka cieszyńska“ była tak redagowana, że uchodziła wszędzie za pismo ściśle katolickie. W owych czasach ewangelicy polscy wcale nie słynęli z patriotyzmu polskiego, owszem superintendent ich, znany dr. Oaase, chociaż miał kania polskie, był duchem Niemcem i centralistą, a posługując do parlamentu stał na czele stronnictwa nieprzyjaźnie i wrogo usposobionego dla polskiej narodowości. Z jego pomysłu założono dla polskich ewangelików pismo: „Nowy Czas“, które aczkolwiek po polsku pisane, zwalczało narodowe polskie dążności na Śląsku i toczyło walkę przeciw Stalmachowi.

W latach 80-dziesiątych przeszłego wieku zjawilo się w Księstwie Cieszyńskiem kilku pastorów, którzy wylamali się z pod wpływu swego zwierzchnika, dr. Haasego, i zaczęli wśród ewangelików rozbudzać ruch narodowy. Skupiło się koło nich grono spółwyznawców, które jednakże zamiast połączyć się ze Stalmachem, wkrótce rozpoczęło z nim zażartą wojnę z powodów czysto wyznaniowych i osobistych. Stalmach był człowiekiem szlachetnym, bezinteresownym i sprawiedliwym. Nie szukał nigdy i w niczem osobistych korzyści, nie pamiętał nawet o tem, ażeby sobie zabezpieczyć starość. Wiedział, że początki i podwaliny ruchu narodowego pomagali mu zakładać katolicy, a przeszkadzali mu w tej sprawie ewangelicy z swym superintendentem, dlatego, będąc bardziej Pola-

kiem niż ewangelikiem, zawsze skłaniał się z swemi sympatjami więcej do katolików i księży, jako tych, których nazywał lepszymi narodowcami, niż do ewangelików, którym niedowierzał. Widział też zresztą, że „cała“ ludność katolicka była narodowo usposobioną, podczas gdy ewangelicy dzielili się na dwie partje: liczniejszą haasowską, wrogą ruchowi narodowemu, i nową, nieliczną, zwaną Michejdowcami, od nazwiska rozgałęzionej rodziny pastorskiej Michejdów, którzy zaczęli dopiero tworzyć ewangelickie narodowe stronnictwo.

Stalmach, jako doświadczony pracownik wnet spostrzegł, że Michejdowce wbrew jego usposobieniu, więcej są ewangelikami niż Polakami, a w całym swem działaniu narodowym powodują się osobistemi i wyznaniowemi ambicjami, dążąc do opanowania całego ruchu narodowego, stworzonego przez Stalmacha i ludność katolicką.

Wtedy to zaczęła się taktyka do dzisiaj praktykowana przez Michejdowców, że oświadczać się w domu tj. na Śląsku i przed ludnością, mogącą ich bliżej obserwować, z chęcią zgody i jedności, atakowali katolików z Krakowa, Lwowa, Warszawy — i skąd się udało. W ten sposób wytwarzali przez długie lata mylną opinię, że katolicy są dla spraw narodowych obojętni — ewangelicy są rycerzami patriotyzmu; przytem zawsze starannie przemilczali, że wszyscy katolicy są usposobieni narodowo, a połowa i to może większa ewangelików i przedtem była haasowską i dziś jeszcze pozostała taką samą.

Pod koniec życia Stalmacha ta wojna Michejdowców przybrała takie rozmiary i takie wstrętne formy, że zatruli nie tylko życie zasłużonemu pracownikowi, ale też przyniosła wielkie szkody sprawie narodowej.

Wtedy to stary Stalmach nie mogąc sobie dać rady z swoimi spółwyznawcami, uciekł się pod opiekę katolickich księży, oddał im „Gwiazdka cieszyńska“ i „de facto“ stał się katolikiem. Wśród katolików wysunął się w owym czasie na czoło ks. Ignacy Świeży, który widząc destrukcyjną, a przeciw katolikom zwróconą robotę Michejdowców, założył: „Związek śląskich katolików“, stowarzyszenie polityczne, mające głównie na celu zdobycie polskich mandatów dla Śląska — w czem również wyprzedził ewangelików, obudzając przy pomocy katolickiego ludu silny ruch polityczny na Śląsku.

Siła i zdobycze „Związku śląskich katolików“ zaimponowały wszystkim, a ks. Świeży, uzyskawszy mandat poselski stał się pierwszą powagą w Księstwie Cieszyńskiem.

Michejdowcy sprytni jak zawsze, zaczęli się łasić koło ks. Świeżego bo go nie mogli zaatakować tak jak starego Stalmacha, a czując że pod egidą ks. Świeżego, mogą również coś skorzysać, zaczęli przemawiać za sojuszem politycznym z katolikami. Tak tedy przyciechła przy najmniej pozornie wojna domowa, a w każdym razie przybrała przywoitsze formy.

I póki żył ks. Świeży latało się ten sojusz zgodą jako tako — aż intrygi Michejdowców po śmierci ks. prał. Świeżego, w sprawie „Macierzy szkolnej“, doprowadziły, jak już wspomniałem w pierwszym liście, do nowego, otwartego rozdrowienia.

Katolicy, „wygryzieni“ przez Michejdow-

ów z zarządu „Macierzy szkolnej“, postanowili tak samo jak dawniej, działać na własną rękę, i zabrawszy się z nową energią do pracy w „Związku śląskich katolików“ zajęli się organami zacyą katolickiego ludu, i postanowili przy zbliżających się wyborach działać samodzielnie.

Michejdowcy wierni swej taktyce, stulwszy uszy na Śląsku, znowu zaczynają nas tu atakować za pośrednictwem „Słowa Polskiego“ we Lwowie, przedstawiają narodowe, polityczne działanie nasze, jako „demagogię klerykalną“.

Czego chcą ci panowie właściwie Raz zarzucają nam katolikom, że za mało mamy patriotyzmu, a gdy się zabieramy do pracy około rozbudzenia życia narodowego i politycznego wśród naszych, przezywają nas demagogami!!

Czy tylko wtedy będziemy działać dobrze i po polsku, gdy się poddamy pod komendę pastora ewangelickiego Michejdy?

Jeżeli byśmy postanowili wystąpić przy wyborach samodzielnie to dlatego, że oni nas po prostu zmusili do tego, narzucając się z hegemonią, do której nie mają ani prawa ani powodu, bo wszystko co dla narodowej sprawy stało się w Księstwie Cieszyńskim, to przezwane jest owocem naszej pracy.

Nieprawdą też jest, że robota „Związku śląskich katolików“ była kiedykolwiek lub jest destruktywna. Budzimy do narodowego życia i samodzielnego politycznego działania, a bynajmniej nie rozniecamy nienawiści wyznaniowej przez wyśmiewanie czy poniżanie wyznania ewangelickiego. Wyśmiewania wierzeń i praktyk religijnych katolick. dopuszczają się w obec nas nieustannie luteranie, czego im bynajmniej nie odpłacamy równą miarką, poprzestając na obronie tego co nasze i nam drogie i święte.

Nie postawili też katolicy, jak z pewną perfidyą pisze „Słowo polskie“, kandydatur „wyłącznie“ wyznaniowych, bo przecie kandydaci nasi przez to że są katolikami nie przestali być Polakami, kandydatury tedy nasze są tak samo narodowe, jak luterskie.

Nieprawdą też jest, żeśmy ofiarowanego nam nie przyjęli sojuszu. Korespondencje w „Słowie polskim“ i innych pismach, dowodzą dostatecznie, że nie sojusz nam ofiarowują, ale wojnę prowadzą przeciw katolikom oddawna za pomocą intryg i oszczerczych zarzutów. Uczuć narodowych nie będziemy się uczyć i nabierać ani od „Słowa polskiego“ ani od jego inspiratorów i korespondentów. Nie przechodzimy też nad nimi do porządku, stawiając polskich katolickich kandydatów.

Chcemy się policzyć i właśnie wystawić na próbę polskie uczucia tych, którzy udając wielkich patriotów cudzym kosztem, chcą nasze narodowe uczucia przedstawiać w niekorzystnym świetle. Cyfry, które sam „Słowo polskie“ podaje najlepiej dowodzą, że nikt w okręgach wyborczych ks. cieszyńskiego nie zostanie posłem bez głosów katolików polskich. Głosy te nie pój-

dą pewnie ani na Niemca ani na socjalistę, więc nie wyniknie żadna narodowa szkoda, musi tylko przyjść do ściślejszego wyboru, jeżeli ewangelicy nie połączą się naprzód z socjalistami lub Niemcami jak to już się zdarzało.

W razie zaś ściślejszego wyboru przekonamy się, czy ewangelicy oddadzą swe głosy Polakowi, czy też Niemcowi lub socjaliście. Pokaże się wtedy dowodnie, czy ewangelicy są więcej ewangelikami czy Polakami.

B.

Spisek czy kradzież?

Lwów 23 stycznia

Rozprawa przeciwko młodzieńcom oskarżonym o udział w oszustwie dokonaniem na szkole Banku kr. — skończyła się uwolnieniem oskarżonych. Zeznania głównego świadka dowodowego Władki wywarły w ogóle złe wrażenie i przy sięgłych nie przekonały.

Z przebiegu rozprawy podnieść jeszcze należy zeznania Wójcickiego, który wyjaśniał cele i program tajnego towarzystwa, do którego należał. Te młodzieńczo-naiwne nadzieje i plany pełne niepraktycznego idealizmu, z trudnością możnaby pogodzić z wyrafinowanym oszustwem

Towarzystwo składało się z 5 sekcji: oświatowej, bojowej, komunikacyjnej administracyjnej i policyjnej(!)

Do każdej sekcji należało pięciu a ci mieli zarząd powierzonych czynności. Organizacja składała się z „dziesiątek“ które porozumiewały się ze sobą za pomocą dziesiątników. Na czele organizacji stał „Wydział Narodowy“ złożony z 12 członków, któremu przewodniczył prezes. Członkiem mógł zostać tylko ten, o którym „sekcja policyjna“, zebrała dodatnie szczegóły a takiego przedstawiono jako kandydata na członka „Wydziałowi Narodowemu“. Przejety składał na ręce prezesa przysięgę, która brzmiała mniej więcej tak: „Ja N. N. przysięgam w obec Boga Jedynego na bezwzględne posłuszeństwo Wydziałowi Narodowemu i na zachowanie tajemnicy; której jeśli bym nie dotrzymał to niech straszna klątwa zaciąży nad całym moim życiem“. Przy sięganiu przy zapalonych świecach wobec wizerunku ukrzyżowanego Chrystusa. Obecnie przysięgę tę złamał Władka i dla tego oskarżony nazywa go podłym.

Zeznania p. Nartowskiego kasjera Banku kr., który sfałszowaną przekazkę wypłacił i pomocnika woźnego Dudy nie wyjaśniły identity Meissnera, z osobą, która pieniądze w Banku podjęła.

Władka, — obecnie szeregowiec, piechoty twierdzi cichym głosem, że Wójcicki i Meissner popełnili oszustwo i o tem mu opowiedzieli.

Następnie przesłuchano jeszcze Leopolda Kostkiewicza, Stan. Chomiaka i Władysława Dzbańskiego i Zenona Wójcickiego. Zaprzyszczono ich wbrew życzeniu prokuratora. Zeznania

pak lekkomyślny, gwałtowny, niecierpliwy hulaka, którego łatwo będzie zaspokajać drobnymi datkami, udzielanymi mu co pewien czas. Tak też postępował z nim przez całe cztery lata, aż wreszcie Dymitr stracił cierpliwość i przyjechał znów do ojca, chcąc już ostatecznie załatwić swoje dziedzictwo. Wówczas Fedor Pawłowicz oznajmił synowi, że wypłacił mu już wszystko, co mu się należało, i że, kto wie nawet, czy nie dał mu snadnie więcej, z czego wynika, że teraz właściwie on jest dłużnikiem ojca. W dodatku przedstawił mu rozmaite dokumenta, które dowodziły, że skutkiem rozmaitych finansowych spekulacji w których sam chciał brać udział, niema już prawa upominać się o nie!

Wiadomość ta wprowadziła młodzieńca w osłupienie. Podejrzewał ojca o kłamstwo, i oszustwo i wpadł wreszcie w stan nerwowego rozdrażnienia, graniczącego z szałem. Takie okoliczności doprowadziły w końcu do katastrofy której przebieg stanowi treść, a raczej zewnętrzna stronę niniejszego opowiadania. Zanim jednak przejdziemy do tego przedmiotu, należy nam zaznajomić się jeszcze z młodszymi synami Fedora Karmazow.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

tych wszystkich osłabiły ogromnie akt oskarżenia. Wszyscy oni zgodnie zaprzeczyli stanowczo wielu szczegółom zeznań szeregowca Władki, a przy konfrontacji z nim śmiało mu w oczy zarzucali beczelne kłamstwo, za co zostali przez przewodniczącego upomniani. Władka mięszał się i odpowiadał wykrętnie. Przewodniczący mówił do niego: „Panie nie udawaj pan, że nic nie rozumiesz, o czym się mówi.“

Mocno obciążającym dla podsądnych, Borowickiego i Meissnera, było orzeczenie znawców pisma, pp. Nowickiego i Skobelskiego, którzy stanowczo twierdzili, że pismo na sfałszowanej przez kazkę, na którą podjęto 20,000 koron, pochodzi z ich ręki.

P. Ostruszkowa, właścicielka drukarni, wyjaśniła, że podsądny Wójcicki i Fuk chcieli od niej wdzierzać drukarnię, lecz nie mieli pieniędzy. Za druk czterech numerów „Narodu“ zostali jej dłużni.

Następnie wchodzi na salę Leon Fuk, który był również uwięziony. Nie chciał złożyć przysięgi, i oświadczył, że przed sądem austriackim zeznawać nie myśli. Przewodniczący tłumaczył mu, że sąd może go zmusić do przysięgi i sprawa będzie się ciągnąć ze szkodą podsądnych. Obrońca mówi: „Panie, trzeba nie mieć sumienia! Doprowadziłeś ich pan do nieszczęścia — a teraz chcesz udawać bohatera“. Nic nie pomogło. Przewodniczący jeszcze raz wezwał go, aby złożył przysięgę, ale Fuk oświadczył, że jej nie złoży.

Przewodniczący wzywa przyzdyum na naradę. To dopiero skłoniło Fuka do zaniechania uporów. Trybunał powrócił do sali i Fuka zaprzyszczono.

Fuk zeznał, że „Naród“ wydawano za pieniądze składkowe. Zapłacono bardzo małą część zobowiązań. O popełnieniu oszustwa w Banku przez członków organizacji, nic świadek nie wie.

Zeznawali potem: matka podsądnego Wójcickiego, Antoni Szumalski i szereg innych świadków, których zeznania miały przeważnie charakter odwodowy.

Po przesłuchaniu jeszcze całego szeregu świadków sędziowie przysięgli zaprzeczyli wszystkie pytania, a trybunał na podstawie tego werdyktu wydał wyrok uwalniający wszystkich oskarżonych. Tych ostatnich natychmiast wypuszczono na wolność, a publiczność zgromadzona w sali urządziła im owację.

—000000—000000—

W przeddzień niemieckich wyborów.

Jutro rozgrywa się w Niemczech walna kampanja wyborcza, która zadecyduje o dalszym rozwoju całej niemieckiej polityki. Chociaż bowiem Niemcy nie są państwem konstytucyjnym w właściwym znaczeniu tego wyrazu, — to je-

Kronika literacka i artystyczna.

Wieczór Wagnerowski Towarzystwa muzycznego

Od pewnego czasu wydaje się jak gdyby nasze instytucje muzyczne uświadomiły sobie narazie wszystkie braki, a raczej, ten jeden wielki brak jaki wskutek ubóstwa treściowego większości produkcji koncertowych wykazuje kultura słuchowa Krakowa i zabrały się do urządzania koncertów o charakterze pedagogicznym. Publiczność koncertowa bez zarozumiałości do braków się przyczynia i okazuje się wdzięczną, jak tego dowodzi ogromne powodzenie koncertu Beethovenskigo i Mozartowskiego „Harmonii“ i ostatniego wieczoru Towarzystwa muzycznego. Może te oczywiste fakta będą wskazówką na przyszłość a zachętą do ujęcia w system oderwanych dotąd usiłowań. W tej nadziei należy przyjąć z uznaniem początek zrobiony przez Towarzystwo muzyczne, a uwieńczony od razu tak znacznym powodzeniem; kasę zamknięto popołudniu w dzień koncertu, jakgdyby tego dnia występował przynajmniej jakiś Kammersaenger z Wiednia.

Bardzo właściwie rozpoczęto koncert słowem wstępem. Wygłosił je dr. Z. Jachimiecki, jak wynikało z treści przemówienia, entuzjastyczny wielbiciel Wagnera więc jak wszyscy entuzyaści

Fedor Dostojewski.

3

Bracia Karamazow.

Dymitr Fiodorowicz rósł w przekonaniu, że gdy z czasem dojdzie do pełnoletności, otrzyma spadek po matce, i będzie majątkowo zabezpieczony. Lata dziecięce i młodość upłynęły mu bardzo nieporządnie. Nie skończył gimnazjum bawił jakiś czas w szkole wojskowej, dosługiwał się stopni na Kaukazie, stracił je skutkiem pojedynek, odzyskał na nowo, hulał wiele, stracił stosunkowo dużo pieniędzy. Doszedłszy do pełnoletności, otrzymywał małe zasiłki od Fedora Pawłowicza, przedtem zaś ratował się zaciąganiem długów. Dymitr Fedorowicz odnowił znajomość ze swym ojcem dopiero po dojeździe do pełnoletności. Fedor Pawłowicz nie podobał mu się wcale, bawił też u niego krótko i odjechał, btrzymawszy niewielką kwotę pieniędzy i nieokreślone obietnice na przyszłość. Należy tu zaznaczyć, że młody Karamazow nie zdołał wydobyć od ojca żadnych dokładnych wiadomości ani o wartości swego spadku po matce, ani też o ilości dochodów z takowego. Fedor Pawłowicz zauważył odrazu, że syn jego ma zbyt wygórowane pojęcie o swym majątku, że jednak jest to przytem chło-

Bardzo piękne i tanie STACYE DROGI KRZYŻOWEJ na płótnie malowane. — Są i oleodruki różnej wielkości.

Chrystus w Grobie z blachy wycinany i olejno malowany (bardzo trwałe i praktyczny) na 1 m. 1 1/2 m. Wspaniałe 4 feretrony (3 z nich do obrazów a 1 z fig. N. P. Niep. Poczęcia.

Wielki wybór krzyżów i korpusów z metalu, drzewa i kości stonowej.

Godne polecenia: Krzyże dębowe 85 cm, z korpusa ni na 35 cm. Z masy twardej wodotrwałej po 8 koron poleca handel

K. Zajączkowskiego w Krakowie, Plac Maryacki 8.

dnak nawet Bismarck nie potrafił i nie mógł rządzić, wbrew większości parlamentu. Jeżeli zatem Buelowowi nie powiedzie się utworzenie rządowej większości złożonej z liberałów i konserwatystów, — jego stanowisko będzie silnie zachwianem; w obecnej jednak sytuacji chodzi nie tylko o autorytet kanclerza, ale i o powagę cesarza, który osobiście żądał rozwiązania parlamentu, dla przeforsowania nowych kredytów wojskowych.

Zadania rządu odrzuciło jak wiadomo centrum, które wykrywszy niesłychane nadużycia urzędników kolonialnych, — nie chciało ich osłonić przez zawotowanie na kolonie nowych sum jakich rząd się domagał. To też cały nacisk rządu zwraca się przeciwko katolickiej partii, którą cesarz i Buelow zamierzają unicestwić lub przy najmniej osłabić, przy pomocy liberalno-konserwatywnego kartelu.

Pomysł zjednoczenia w jeden obóz żywiołów tak sprzecznych, jak stronnictwo wolnomyślnych radykałów, przedsięwzięte żydowskim liberalizmem i bezwyznaniowe, — z ultra konserwatywnymi prawowiernymi i lojalnymi protestantami, jest niezawodnie bardzo oryginalny. Klika dworska jednak, wierzy wraz z kanclerzem w moźliwość tej kombinacji; rzecz dziwniejsza, że uwierzyli w nią wolnomyślni, — nie mówiąc już o żydach zawsze gotowych do wszelkich kompromisów, od których oczekują jakichś korzyści... W danym wypadku korzyść polegałaby na mglistych przyrzeczeniach Buelowa, że dopuści liberałów do rządowego koryta — o ile dopomogą mu do pokonania centrum...

Na takim tle toczyła się walka wyborcza, a jeżeli nie zawodzą wszystkie jej przejawy, — nadzieje dworu i kanclerza nie ziszczą się pod żadnym względem.

Zysk odniosą przede wszystkim socjaliści, którzy dotychczas przy wyborach ściślejszych, mieli przeciwko sobie koalicję wszystkich innych stronnictw. Obecnie zaś centrum niema żadnego powodu dopomagać swemi głosami do zwycięstwa liberałom różnych odcieni, równie wrogo odnoszących się do katolicyzmu, jak socjaliści... Prawdopodobnie zatem, przy ściślejszych wyborach pomiędzy socjalistami a liberałami, katolicy wstrzymają się od głosowania.

Centrum utrzyma swój stan posiadania, bo wszystkie usiłowania odciążenia wyborców katolickich od sztandaru centrowego okazały się bezskutecznymi. Naprawdę rząd wyszukał kilku dziesięciu figurantów należących do kategorii t. zw. „auch katolisch“ — to znaczy zaliczonych formalnie do kościoła katolickiego, ale duchem zupełnie obojętnych, albo nawet wrogo dlań usposobionych. — i kazał im podpisać odezwę przeciwko centrum, — naprawdę prasa liberalna wysilała cały swój dowcip, aby przedstawić centrum jako partję antynarodową i antymonarchiczną, naprawdę rząd straszył mieszczaństwo widmem „czarnego internacjonatu“, — nigdzie nie zauważono odstępstwa od centrum i nigdzie wyborcy

trochę bezwzględny i stronniczy. Dr. Jachimecki stawia Wagnera w rzędzie uniwersalnych geniuszów jak Dant, Leonardo „Michał Anioł“ przyznaje jego dramatom, oderwanym od muzyki, godność poetycką równą Szekspirowi w humorze „Meistersingerów“ znajduje więcej upodobania niż w najbardziej słonecznych scenach „Snu nocy letniej“. Są to te pewne ostateczności spotykane u krytyków niemieckich, dla których sztuka Wagnera przestała być już przedmiotem oporu. Wbrew takiemu samemu zdaniu preleg., spór o Wagnera bynajmniej nie ustał i na tle dokładnej znajomości jego dzieł rozpoczyna się obecnie z dwójoną i bardziej udokumentowaną energią. Każde uroczystości bayreuckie są przeciwieństwem powodem nie tylko całej literatury o estetyce tych przedstawień, ale o samej istocie sztuki Wagnerowskiej. Nie przeszkadza to, że właśnie te pewne bezwzględności nadawały charakter odczytowi nacechowanemu wielką erudycją i przeplataniem częstemi analogiami z dziedziny sztuk plastycznych.

Wykonanie programu przez siły Tow. muzycznego stało na ogół znacznie wyżej niż w innych dotychczasowych koncertach Towarzystwa. Znacząco było wiele pracy włożonej w wyćwiczenie chórów, które też poza małemi usterkami spełniły swoje zadanie doskonale z pewną nawet

katolicycy nie poszli na lep rządowo-liberalno-konserwatywnej koalicji.

Wszystko zatem pozostanie po dawnemu, to znaczy centrum będzie i nadal stronnictwem decydującym i jedynym, które może powstrzymać napór socjalistycznej anarchii, a kanclerz prędkiej czy później, będzie musiał pogodzić się z tym faktem, — o ile nie zechce ustąpić, albo „spróbować tak ryzykownego środka jak zamach stanu...“

W polskich prowincjach szanse polskich kandydatów są nawet lepsze niż przy poprzednich wyborach. Ohydne katowanie działwy poruszyło do głębi cały lud polski, i dodało mu nowego bodźca w straszliwej walce o swoją przyszłość. W Prusach Zachodnich i na Śląsku górnym, spodziewany jest nawet przyrost polskich głosów i jest nadzieja zdobycia kilku nowych mandatów... Oby te oczekiwania ziściły się w całej pełni!

Braciom naszym pod zaborem pruskim przesyłamy najgorętsze życzenia zwycięstwa ich dobrej sprawy, — a jesteśmy pewni, że w tej stanowczej chwili, spełnią swój obowiązek bez wahań i bez trwogi, i nie ulegną się pogroźkom rządowo-żydowskiej hakaty...

oooOooo

Ciekawa statystyka.

Urządowy „Warszawskij Dniownik“, podaje zajmujące zestawienie frekwencji szkół średnich Królestwa P. przed i po bojkocie. I tak, przed rozpoczęciem bojkotu w dn. 14 listopada z. r.: We wszystkich rządowych męskich gimnazjach, progimnazjach i szkołach realnych [34 zakłady] było w dn. 14 stycznia 1905 r. ogółem 14.454 uczniów, w tem prawosławnych 2.672, katolików 9.476 [65.5 proc.] i żydów 1.594 [11 proc.], zaś w dn. 14 listopada 1906 r. było ogółem 9.211, w tem prawosławnych 3.062, katolików 2.512 [20.7 proc.], żydów 2.868 [31 proc.]

We wszystkich zakładach żeńskich średnich w styczniu 1905 było 7.224 uczennic, w tem prawosławnych 2.378, kat. 2.620 [36 proc.] i żyd. 1.946 [27 proc.], w listopadzie 1906 pozostało 6.260: prawosł. 2.794, kat. 529 [8 proc.] i żyd. 2.679 [43 proc.]. Statystyka ta jest niezmiernie pouczająca i stwierdza znany fakt wzyskania bojkotu szkolnego przez żydów. Najpierw podburzali młodzież do strejku, a potem tłumnie, zapisywali się do szkół rządowych....

Szkoły prywatne w Warszawie wykazują obecnie [według tego samego źródła] następującą frekwencję: 14 szkół męskich ogółem 4.985 uczn., prawosł. 0, kat. 4.617 [92 proc.], żydów 368 [7.5 proc.]; 44 szkoły żeńskie, ogółem 5.807: praw. 0, kat. 5.052 [87 proc.], żyd. 1.32 [54 proc.]

subtelnością. W części orkiestrowej wykonano wstęp do „Tristana“, muzykę żalobną z „Zmierchu bogów“ i wstęp do „Meistersingerów“. Pierwszy niezmiernie trudny i wymagający orkiestry doskonale z nim obeznanej ustępował w precyzyjnym wykonaniu dalszym numerom, znacznie bliższym tego ostatecznego wyrazu jaki osiągała orkiestra właściwie obsadzone i w granie Wagnera wprawione. To co było, trzeba uważać za sukces w naszych stosunkach znaczny i życzyć podobnych sukcesów częściej.

Koncert Pauliny Szalitówny. Na dochód Uniw. Wystąpiła w Poniedziałek ta niezmiernie interesująca pianistka znana z poprzednich koncertów jako talent dojrzały, oryginalny, bardzo subtelny. Koncertantka walczyła od początku z widoczną niedyspozycją, wskutek której wykonała swój program tylko częściowo z opuszczeniem wszystkich bardziej wyczerpujących utworów. Publiczność nie czuła się jednak pokrzywdzoną i dziękowała gorącym oklaskiem za to co usłyszała, pamiętna miłych wrażeń dawniej doznanych i w nadziei przyszłych, których nieraz jeszcze można oczekiwać.

Polonyi.

Gdy przed pół rokiem koalicja obejmowała ster rządu we Węgrzech, liberalna prasa nie miała słów na wyrażenie swego zadowolenia swej radości i uznania dla wszystkich liderów koalicji. Rozpytywała się w pochwałach i uwielbieniu „wielkiego gabinetu“, imiona poszczególnych wodzów były koalicji przedmiotem gonących entuzjastycznych reklam. Zdawało się że rzeczywiście dzisiejsi ministrowie są opatrnościowymi mężami, ludźmi „wielkimi“ pod każdym względem.

Dziś afera Polonyego przynosi cały szereg faktów które odsłaniają właściwe ich oblicza które zniżają ich do szeregu bardzo pospolitych ludzi, które im nawet odbierają już nie aureolę wyjątkowej zacności ale opinię najwykleszej choćby uczciwości.

Geza Polatschek Polonyi, ten wielki polityk stronnictwa niezawisłości i, jego wiceprezes były pośrednik między koalicją a koroną, dzisiejszy stróż najwyższej sprawiedliwości, uderzający tak gwałtownie na niewinnych Słowaków pod osłoną swego głośno proklamowanego patriotyzmu potężnego stronnictwa.. otrzymał małe.. małe.. małe.. ułknięcie od byłego burmistrza Budapesztu, radcy dworu Halmosa. Halmos zarzucił mu, że jako członek rady gminnej w Budapeszcie działał na własną korzyść, przyczem przytoczył kilka faktów, które rzeczywiście z „ministra Polonyego“ zdierały maskę bezinteresowności. Dla ministrów liberalnych, którym często przytrafiają się takie wypominania niemiłe z ich przeszłości zarzut ten nie był zbyt ciężkim więc też nie uważali za stosowne udawać się z tego powodu pod opiekę sądów, gdyby nie „dziwna“ „natarczywość“ ministra spraw wewnętrznych hr. Andrassyego, który kategorycznie zażądał wytoczenia całej tej sprawy przed sąd i postawił na swoim.

Polonyi miał prawo wyboru sądu, czy zwykłego powiatowego w odpowiedzi na ustne zarzuty Halmosa a więc za oszczerstwo, czy też za rewelację w treści tesame, podane do prasy, a więc kwalifikujące się przed sąd przysięgłych jako występki prasowy. Polonyi przychylił się do pierwszego rodzaju sądu, bo znając postępowanie przed ławą przysięgłych obawiał się, że cała afera przewlecze się na czas dłuższy, a tymczasem nieprzychylna prasa będzie miała sposobność do nieustannych napaści na niego i na cały rząd, świadkowie mogą przytem nieprzychylnie a grubo kompromitujące z adwokackiej przeszłości pana ministra fakty wydobyć na światło dzienne, a nado to ławy przysięgłych wylosowani być mogą członkowie wrogiego koalicji stronnictwa demokratycznego, posiadającego wielu zwolenników w średnich kołach Budapesztu. Ale z drugiej strony liczył się Polonyi i z faktem, że wyrok zwykłego sędziego powiatowego zależnego bądźco bądź w swym awansie od ministra sprawiedliwości, nie przyniesie mu pełnej satysfakcji, nie uspokoi opinii i nie zamknie ust przeciwnikom. Minister poszedł więc inną drogą.

Lekarz domowy Halmosa, dr. Weiu — szwagier szefa biura pocztowego Abranyego, pozostający w ścisłych stosunkach z wpływowymi osobistościami... wymógł na swym pacjencie deklarację, cofającą wszystkie zarzuty, a wymógł „w sposób niegodny lekarza“, jak się wyraził o tem Związek lekarzy, bo groził choremu domem obłąkanych w razie procesu, i oświadczył, że nawet za jego życie nie rezygnuje w razie wzruszeń, które proces może wywołać.

Deklarację tę w sobotę odczytał tryumfujący Polonyi w Sejmie, zdawało się, że naprawdę zwyciężył. Ale — w poniedziałek ukazały się w prasie daleko cięższe oskarżenia. Synowie Halmosa oświadczają, że deklarację wymuszono na ich ojcu, Związek lekarzy potępia dra. Weina, a członek stronn. niezawisłości poseł Soltan Longyel podejmuje wszystkie zarzuty Halmosa i dodaje nowe.

Zarzuca w „Eudapesti Naplo“ dzisiejszemu ministrowi sprawiedliwości wymuszenie, dokonane przez Polonyego, jeszcze jako adwokata — na rodzinie hr. Nako. Gdy Polonyi nie uznał za stosowne reagować na to oskarżenie,

MACZCE GURGULA

należy się pierwowzrostwo przed innymi podobnymi pierwowzrostami do nas z Prus i innych krajów wprowadzanymi, albowiem jak to analizy wykazują zawiera składniki korzystniejsze do odżywiania ciała, jak pierwowzrosty niemieckie. — Jest wyrobu krajowego! Nie jest dźwigną! Do nabycia w aptekach, Biuro aptek do każdej parafii katolickiej.

dziennik „Magyar Szó“ doniósł o całym zajęciu prokuratorji.

Hr. Nako, 75-letni starzec, utrzymywał stosunek z awanturką Benke, która wyłudziła od niego pół miliona koron. Awanturka ta zwróciła się po śmierci hrabiego do jego spadkobierców przez adwokata Polonyego i zażądała znacznej sumy. Polonyi groził procesem prasowym i skandalem, gdyby tej sumy nie wypłacono. Otrzymała więc 40.000 koron i rentę roczną 3000 k., mimo to Polonyi od czasu do czasu wymuszała na młodym hr. Nako, dzisiejszym gubernatorze w Fiumie, znaczne sumy, bo w nagrodę za to otrzymywał od Benke ogromne honorarja. Lengyel, który te zarzuty podnosi, powołuje się jako na świadków, na ministra hr. Andrassego i gubernatora Fiumy.

Nadto Lengyel zarzuca Polonyemu niezbyt poprawne postępowanie w różnych sprawach kolei lokalnych miejskich, elektrycznych, towarzystwa żeglugi na Dunaju i t. d. Minister Polonyi był nadto dawniej zastępcą emigracyjnych interesów północno-niemieckiego Lloyd'a, „godności“ tej nie złożył i jeszcze jako minister pobierał dyety, na co ze względu na jego stanowisko urzędowe — nie pozwala nie tylko moralność publiczna.

Polonyi miał również nie gardzić i przekupstwem i jak mu zarzucają, obiecał pewnej aktorce 14.000 za protekcję w pewnych kołach dla generała Pitreicha, aby go zamianowano szefem sztabu generalnego. Polonyi pieniędzy tych nie wypłacił, bo protekcja była niedostateczna.

Polonyi nie tylko szafował z funduszu dyspozycyjnego hojnie dla prasy, ale zawarł z dziennikiem rumuńskim „Poporul Roman“ układ mocą którego dziennik ten miał zaprzestąć dalszych ataków na niego a wzamian za to Polonyi umorzył jego procesy prasowe i złożył pewną kwotę pieniężną. Nawet Jurygę, słynnego patryotę i posła słowackiego oskarżonego przez prokuratorję „o podżeganie do wsi ni narodowej“ usiłował Polonyi skłonić do zaprzestania swej działalności, obiecując umorzenie jego procesów. Gdy Juryga propozycję odrzucił, skazany został na 2 lata więzienia.

Najcięższy zarzut spotyka jednak Polonyego za przestępstwa, których dopuścił się względem firmy hr. Mikes, zajmującej się handlem drzewnym, już jako minister sprawiedliwości. Oto minister nadużył swej władzy i celem zgnębienia wspomnianej firmy na korzyść firmy Groedel, której on sam dawniej a dziś syn jest reprezentantem.

Ale Lengyel uderzył nie tylko na Polonyego, ale i na całą koalicję. Zarzucił on Polonyemu, że baronową Schönberger, posiadającą znajomości w wysokich kołach dworskich we Wiedniu skłonił do szpiegowania u dworu za sumę 50.000 koron.

Bar. Schoenberger miała badać usposobienie polityczne kół dworskich i cesarza i donosić o tem Polonyemu, nadto miała starać się wyrobić Kosuthowi audyencję u cesarza. Bar. Sch. pełniła rzeczywiście te usługi, a gdy Polonyi obiecał sumy jej nie złożył, mimo że od koalicji ją otrzymał, — odkryła całą sprawę ówczesnemu dyr. policji Rudnayowi. Listy kompromitujące Polonyego starał się tenże w brutalny sposób od niej uzyskać.

Cały ten stosunek z bar. Sch. odkryty przed sądem mógłby mocno kompromitować koalicję dlatego też mimo nalegań prasy, hr. Andrassego i wielu nawet członków stronn. niezawisłości Polonyi, wspierany przez dra Wekerlego i Kosutha nie chce tej sprawy oddać sądowi do rozstrzygnięcia. Konflikt między opinią żądającą procesu a gabinetem, pragnącym z wyjątkiem hr. Andrassego w drodze pozasądowej załatwić tę nieprzyjemną aferę wywołuje podejrzenia i daje pole do domysłów; on też wywołał pogłoski o dymisji hr. Andrassego i innych ministrów.

Najnowsze wiadomości stwierdzają zwycięstwo hr. Andrassego; Polonyi zgodził się na proces który rozegrać się ma przed sądem przystęglych a jako publiczny może dać obraz rzeczywisty zawiąlanej tej komedii i w świetle pełnym przedstawić wysoko dziś stojące osobowości.

Afera Lengyel-Polonyi wstępuje więc znowu w nową fazę.

—ooOoo—

Kronika.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków 24 stycznia

— **Kalendarzyk kościelny.** Dziś we czwartek Tymoteusza biskupa męczennika; w piątek Nawrócenie św. Pawła.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** Wschód słońca rozpoczyna się dziś o godzinie 7 minut 26; zachód przychodzi o godzinie 4 minut 17; długość dnia godzin 8 minut 31.

— **Mroz** zmniejsza się stopniowo, lecz powoli. Wczorajszego wieczora wskazywał termometr —19° C., w ciągu zaś nocy spadła rtań nieznacznie, dziś bowiem o g. 8 ej rano wskazywała —19 i pół stopni C., czyli 15 i pół R. Ustał też niemal zupełnie mroźny wiatr, tak że pobyt na ulicach stał się o wiele znośniejszym.

— **Pęknięcie rury wodociągowej.** W Rynku głównym, tuż obok Sukiennic, naprzeciw sklepu Freegego, pękła dzisiejszej nocy rura wodociągowa. Zanim spostrzeżono wypadek, woda zalała znaczną przestrzeń Rynku, tworząc wielki staw, który momentalnie zamarzał. Dziś rano robotnicy wodociągowi przystąpili do wymiany pękniętej rury. Równocześnie zaś przysypano zalaną część Rynku, niebezpieczną dla przechodniów, mialkim piaskiem.

— **Wieczorki wełniane.** Dziś wieczorem od będzie się w wielkiej sali Starego teatru drugi „wieczorek wełniany“, z szeregu zapowiedzianych na kaźden czwartek w bieżącym karnawale

— **Falszywy alarm.** Wczoraj wieczorem wezwano straż pożarną na ulicę Florjańską pod l. 7, dokąd też wyruszył bezwzględnie jeden pluton straży. Alarm okazał się atoli fałszywym, zapalił się bowiem tylko fartuszek wiszący w sklepie, w chwili, gdy właściciel tegoż usiłował rozgrzać zamarzną rurę gazową.

— **Z Pogotowia ratunkowego.** W ciągu wczorajszego wieczora i dzisiejszej nocy, opatrzyło Pogotowie ratunkowe kilkanaście osób, które uległy odmrożeniu.

— **Resursa urzędnicza** urzędu w sobotę dnia 26 b. m. o godzinie 8-iej wieczorem Zabawę z tańcami, podczas której przegrywać będzie orkiestra 56 pp. Wstęp dla członków i zaproszonych akademików po 1 kor. dla innych zaproszonych gości po 3 kor. Stroje dla pań wizytowe dla panów balowe. Zaproszenia wydaje na życzenie dwóch członków sekretarjat Resursy w godzinach wieczornych.

— **Klub pocztowy** przy ul. Lubiec urzędu w sobotę d. 26 b. m. wieczornicę z tańcami przy muzyce wojskowej 56 p. p. Wstęp za zaproszeniami.

— **Bal służby katolickiej** odbędzie się w niedzielę, d. 3 lutego w sali Strzeleckiej pod protektoratem Edwardowej hr. Tyszkiewiczowej i p. Ludwika Zelenkiego. Czysty dochód przeznaczony na fundusz kasy chorych stow. służby katol. w Krakowie. Początek o g. 9-iej wieczorem. Muzyka 20 p. p.

— **Dola emigranta.** Wczoraj wieczorem przysłano z dyrekcji policji na Pogotowie ratunkowe sześciu włóścian Rusinów z Galicyi wschodniej, celem opatrzenia tymże licznych odmrożeń. Za namową agenta pruskiego, porzucili oni wioski rodzinne, aby udać się za zarobkiem do Ameryki. W Oświęcimiu zatrzymała ich jedynakże policja i wówczas niesumienny agent ulotnił się wraz z pieniędzmi, pozostawiając swe ofiary na łasce losu. Nie pozostawało więc im nic innego, jak wrócić w stronę rodzinną — i puścili się w drogę pieszo bez żadnych zasobów pieniężnych, w największe mrozy. Przybyli wreszcie do Krakowa w stanie oplakany, wszyscy bowiem ulegli ciężkiemu odmrożeniu, i tak jeden z nich odmroził ucho zupełnie, drugi odmroził rękę tak, iż cała pokryta jest bąblami. — Po opatrzeniu, zaopiekowała się nieszczęśliwymi emigrantami policja i umieściła ich na razie, do czasu polepszenia się zdrowia w aresztach miejskich, poczem zostaną wszyscy odstawieni domiejsze zamieszkania.

Repertuar teatru miejskiego w Krakowie.

Czwartek „Nitka jedwabiu“ kom. w 4 akt.

Piątek teatr zamknięty.

Sobota „Bakarar“ sztuka w 3 akt. H. Bernsteina (nowość.)

Niedziela o godz. 3 „Betleem polskie“ Jasełka w 3 akt. L. Rydla (popularne.)

O godz. 7 „Wicek i Wacek“ kom. w 4 akt. Zyg. Przybylskiego.

Poniedziałek „Wieczór humoru“ A. Lelewicza.

Najtańszy

Skład Fortepianów W. BARABASZA

KRAKÓW, Rynek L. 38, I p. Linia A-B.
(Dom W-go J. F. Fischera)

Telegramy.

Bandytyzm ruskich akademików.

Lwów. Sprawa napadu akademików ruskich na uniwersytet przedstawia się według autentycznych źródeł następująco:

Ze względu na mającą się dziś odbyć dodatkową imatrykulację na uniwersytecie, uchwalili ruscy akademicy, należący do stronnictwa t. zw. „Ukraińców“ jeszcze onegdaj na poufnym zgromadzeniu większością głosów uie demonstrować przeciw imatrykulacji. Niezadowolony z tej uchwały odłam, do którego przyłączyła się później większość ruskich akademików, urządził wczorajszą awanturę celem uniemożliwienia imatrykulacji. Jeden oddział ekscedentów wtargnął do auli i zdemolował ją oraz przyległą bina i sale zabarykadował się w tej części budynku ławkami.

Równocześnie, albo też chwilę przedtem, dokonano napadu na profesora Winiarza, który wyszedł ze sali na korytarz. Kilku akademików ruskich bez najmniejszego powodu opadło niczego się nie spodziewającego profesora Winiarza i łaskami ciężko go poranili. Prof. Winiarz upadł bez przytomności, zalany krwią. Opatrzyło go pogotowie ratunkowe i odwiozło do domu Rany nie zagrażają życiu.

Na wezwanie rektora przybyła policja i pocięła przed uniwersytetem aresztować niektórych ekscedentów, a ponieważ wszyscy akademicy „Ukraińcy“ solidaryzowali się z uwięzionymi, od prowadzono około 120 akademików na policję.

Do godziny 9 wiecz. przesłuchano przeszło połowę aresztowanych i puszczono ich na wolną stopę, z wyjątkiem jednego, którego stanowczo rozpoznano jako ekscedenta i który będzie wydany sądowi jako obwiniony o gwałt publiczny.

Imatrykulacja i wykłady mają się dziś odbyć normalnie. Ze sprawców napadu na prof. Winiarza dotąd zaden nie został rozpoznany.

Lwów. Przesłuchanie 116 aresztowanych akademików Rusinów ukończono dzisiaj około godziny 1 w nocy, poczem puszczono na wolną stopę wszystkich z wyjątkiem trzech, którym udowodniono czynny udział w napadzie a którzy oddani zostaną sądowi. Nazwiska ich brzmią: Dymitr Didunyk, Leon Cichowski i Jarosław Babin, Dydunyk odpowiadać będzie za to, że ubrał się w togę rektora i z nożem w ręku stanął na barykadzie. — Sprawców napadu na dra Winiarza dotąd nie wykryto.

Z Rady państwa.

Wiedeń. W Izbie posłów toczyły się wczoraj w dalszym ciągu obrady nad kongruą.

Pos. Pastor w faktycznym sprostowaniu wystąpił przeciw wywodom pos. Schuhmayera (socjal.), który pozwolił sobie na dowcipy w przedmiocie ceremonij religijnych i dogmatów. Następnie zwalczał zdanie tego posła, że państwo nie powinno dokładać do kongru, bo za cesarza Józefa państwo skonfiskowało dobra kościelne i klasztorne z zastrzeżeniem używania ich na cele religijne. Wywody pos. Schuhmayera polegały na fałszach i wykrętach i ludność na tem się pozna. Mowę ks. Pastora przerywali ustawicznie socjaliści Seitz i Schuhmayer.

Posel Seitz uzasadniał wniosek o przejście do porządku dziennego nad kongruą i oświadczył, że socjaliści dążyć będą do rozdziału kościoła od państwa. Po przemowie dra Fuchsa wniosek socjalistów odrzucono. Wśród okropnej wrzawy socjalistów i Wszechniemoćw i okrzyków przeciw duchowieństwu przyjęła Izba ustawa o kongru w drugim i trzecim czytaniu.

BROSZURY wykonywa spiesznie i po cenach bezkonkurencyjnych
Drukarnia „Głosu Narodu“

Następnie toczyły się obrady nad wnioskiem nagłym dr. Kathreina w sprawie kredytów wojсковых i marynarki.

Następne posiedzenie dzisiaj o godz. 11.

Z Izby panów.

Wiedeń. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby panów, prócz stojących już na porządku dziennym przedłożeń, załatwione mają być przedłożenia urzędnicze.

W sobotę zostaną załatwione ustawy o proveniencji chmielu, o winie, i o prawach autorskich, a ewentualnie także przedłożenie o kongruji.

We wtorek, na ostatnim posiedzeniu Izby panów, zostaną załatwione według rezultatów prac komisji inne przez Izbę posłów już uchwalone ustawy.

Szynki jako lokale wyborcze.

Wiedeń. Wczoraj zgłosiła się do ministra Bienenrtha deputacja Towarzystwa wstrzemięzliwości z prof. Weichselbaumem na czele, z prośbą, aby nie pozwolił na wyznaczenie w szynkach lokalów wyborczych. Minister przyrzekł bażyć na to, by w miarę możliwości na lokale wyborcze przeznaczano szkoły lub inne gmachy publiczne.

Odznaczenia i przeniesienia.

Wiedeń. »Wiener Ztg« ogłasza: Cesarz nadał dyrektorowi i szkoły realnej we Lwowie drowi Teofilowi Gerstmanowi, z okazji przeniesienia go na własne żądanie w stały stan spoczynku, order żelaznej korony III klasy.

Minister handlu zatwierdził wybór Maurycego Dattnera na prezesa, a Jana Kantego Federowicza na wiceprezesa krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej na rok 1907.

Rumuni w Wiedniu.

Wiedeń. Cesarz przyjął wczoraj po południu na specjalnej audjencji burmistrza i obu wiceburmistrzów Bukaresztu.

Ustąpienie serbskiego prezydenta ministrów. **Wiedeń.** Z Belgradu donoszą do „Allg. Ztg.“ o bliskim ustąpieniu prezydenta ministrów Pasicza z powodu, że nie może dalej prowadzić wojny cłowej z Austrią.

Sprawa marokańska.

Wiedeń. Minister spraw zagranicznych bar. Aerenthal przyjął do wiadomości identyczne noty Francji i Hiszpanii o zapowiedzianym cofnięciu obu flot z wód marokańskich, z tą uwagą, że Austro-Węgry gotowe są poprzeć co do utworzenia policji w Marokku.

Afera Polonyi'ego.

Budapeszt. (Węg. B. kor.) Wczoraj o godz. 6 wieczorem odbyła pod przewodnictwem dra Wekerlego Rada ministrów i trwała do godz. 9 wieczorem. Rezultat obrad jest następujący:

Minister sprawiedliwości Polonyi, który pierwotnie ustąpił przed stanowiskiem partyi niezawisłości, iż niema wytoczyć żadnego procesu prasowego, obecnie, po ostatnich wydarzeniach, spostrzegłszy, iż tak w partyi niezawisłości jak i w innych stronnictwach koalicyj podniesiono życzenie, by minister sprawiedliwości wymierzone przeciw niemu ataki w drodze sądowej załatwił, postanowił w najbliższym czasie wytoczyć proces.

Zwyczajna tygodniowa Rada gabinetowa odbędzie się dziś po południu w gmachu sejmowym i zajmuje się sprawami bieżącymi.

Budapeszt. Wiadomość, iż Polonyi wystąpi ze skargą sądową wywołała w pewnych kołach niemałe zdziwienie, oczekiwano bowiem na wczorajszej Radzie gabinetowej ustąpienia ministra. Niektórzy twierdzą, atoli, że skarga jest już spóźniona i nie załatwi sprawy. Jakkolwiek o dzisiejszej Radzie gabinetowej oświadczone, iż zajmuje się tylko sprawami bieżącymi, to jednak ogólnie przypuszczają, że ministrowie chcą przeczekać wrażenie wczorajszego postanowienia Polonyi'ego, by według tego na dzisiejszej Radzie ministrów powziąć decyzję.

Budapeszt. Polonyi wniosie dziś skargę prasową przeciw Lengyelowi, która się odbędzie prze sądem przysięgłych. Jak sądzą, Lengyel oprze się głównie na świadectwie Halmosa.

Budapeszt. (Węg. B. kor.) Baronowa Beła Schönbergerowa wytoczy przeciw rozmaitym dziennikom wiedeńskim i budapeszteńskim procesy prasowe o oszczerstwo.

Obstrukcja w sejmie chorwackim.

Zagrzeb. Partja Starcewicza rozpoczęła w sejmie przy projekcie adresu obstrukcję żądając niektórych zmian

Giłda berlińska

Berlin. (B. Wolffa). W piątek 25 b. m. w dzień wyborów do Sejmu Rzeszy giełda tułtejsza będzie zamknięta.

Olbryzmia defraudacja.

Wrocław. „Schless Zgt.“ donosi z Petersburga, że w tych dniach zbiegł sekretarz ministerjalny Wiktowski skradłszy 600.000 rubli pieniędzy państwowych.

Papież wobec wyborów w Niemczech.

Rzym. Oficjalny organ papieski „Corriere d' Italia“ wobec wiadomości „Daily Mail“ o rzekomem wpływanu Papieża na katolickie cen. Sejmu Rzeszy, oświadcza że Ojciec św. nie mieszał się w żaden sposób we wybory niemieckie i doniesienie jest zupełnie nieuzasadnione.

Z senatu francuskiego.

Paryż. Senat obradował nad ustawą skarbową i zgodnie z propozycją komisji, mimo sprzeciwiania się ministra skarbu, odrzucił przyjęty przez Izbę deputowanych podatek na fortepiany, harmonie i organy. jako też podatek na pewne przybory myśliwskie.

Kościół we Francji.

Paryż. Dziennik urzędowy ogłosi dziś utworzenie stowarzyszenia wyznaniowego, które nosi nazwę „Francuski apostołski kościół katolicki“ z siedzibą w byłym klasztorze Barnabitów.

Dreyfusowcy.

Paryż. Komisja wojskowa zwróciła się do rządu z prośbą, by wykluczonych swego czasu, z powodu afery Dreyfusa, a obecnie będących w rezerwie lub w armii terytorjalnej znajdujących się oficerów, obecnie reaktywował.

Zamach w Warszawie.

Warszawa. Zamachu na zawiadowcę tułtejszej stacji kolei warszawsko-petersburskiej, Afanasjewa, dokonano w okolicznościach następujących. Gdy Afanasjew o g. 8-ej podjeżdżał do domu Nr. 8 przy ul. Mazowieckiej, z podążającej z tyłu za nim drugiej dorożki jednokonnej, a jak stwierdzono, jadącej od samego dworca, wyskoczyło trzech jakichś ludzi, którzy, dobywszy rewolwerów, zaczęli strzelać do Afanasjewa. Z kilku kul jedna trafiła go w lewą nogę, przebijając ją na wylot, druga zadała lżejszą ranę w lewą rękę. Afanasjew, uciekając przed strzałami, choć raniony, wpadł do bramy a zatrzasnąwszy za sobą furtkę, ukrył się w izdebce stróża. Sprawcy strzałów uciekli. Kto strzelał i jaki był powód napaści, nie jest wyjaśnione.

Zamach na poliemaistra mohylowskiego.

Petersburg. O zamachu na poliemaistra mohylowskiego, donoszą tu jeszcze następujące szczegóły. Jeden ze sprawców zamachu podbiegł z tyłu do sanek i dał z brauninga trzy strzały, jednym z nich trafił w rękaw poliemaistra. Rodionow, odwróciwszy się, odpowiedział strzałem. Strzelający zdołał zbiedz. W tej chwili drugi napastnik rzucił bombę. Z powodu wybuchu powybijane szyby w pobliskich domach. Poliemaister pobiegł za uciekającymi. Jeden z nich, dopędzony, wpadł w podwórze domu i zastrzelił się, drugi zaś wpadł w podwórze domu żyda Jofego. Dom otoczono. Aresztowano trzy osoby podejrzane. Samobójca brunet, typu żydowskiego, w mundurku szkoły rolniczej. Stan ranionego woźnicy bez nadziei.

Hurko—Lidwal.

Petersburg. Pierwszy departament (Rady Państwa) rozpoznał złożony carowi raport komisji Golubjewa w sprawie o wydanie przez vice-ministra spraw wewnętrznych Hurkę zaliczki w kwocie 800.000 rub. Lidwalowi i postanowił zażądać od Hurki i Litwinowa wyjaśnienia w tej sprawie. Otrzymałszy wyjaśnienia, departament, po rozpoznaniu ich, powzięnie decyzję w sprawie oddania Hurki i Litwinowa pod sąd.

Petersburg. Viceminister Hurko i naczelnik wydziału ziemskiego Litwinow będą zawieszni w obowiązkach, a sprawa uporządkowania żywienia ludności w guberniach, dotkniętych głodem, będzie przedmiotem narad specjalnej komisji.

Aresztowania w Petersburgu.

Berlin. Tageblatt donosi z Petersburga, że ubiegłej nocy dokonano rewizji w elektro-technicznym instytucie i obok leżącym konwikcie studentów. O godzinie 2 w nocy 400 żołnierzy otoczyło konwikt, a 200 policjantów z latarniami wkroczyło do środka i mimo protestu przywołanego dyrektora dokonano rewizji. Znalaziono całe stosy odezw rewolucyjnych i materiałów wybuchowych.

Uwięziono trzy nieznane iudywidua, z których dwaj mają być niebezpiecznymi anarchistami.

Pożar fabryki.

Rostów nad Donem. (Pet. aj. tel.) W dobach towarzystwa akcyjnego „Siegel“ wybuchł ogromny pożar, który zniszczył wszystkie budynki i fabrykę. Szkoda wynosi przeszło milion rubli.

Dymisja Biryłewa.

Petersburg. [Pet. aj. tel.] Minister marynarki Biryłew otrzymał na własne żądanie dymisję.

Szefem floty zamianowany będzie generał-adjutant admirał Diekow, a niedesygnowany jeszcze dotąd jego pomocnik otrzymał kierownictwo ministerstwa marynarki.

Nowa pożyczka Rosji.

Berlin. (Russ. Corresp.) donosi z Petersburga o awanturycznym planie pożyczki. Mianowicie minister Kokowcew traktuje z Rouvierem o pożyczkę 800 milionów rubli, dając jako gwarancję kilka linii kolejowych do eksploatacji na bardzo długi czas. Dyferencja leży jeszcze w tem, że rząd ofiarowuje kolej warszawsko-petersburską i moskiewsko-rybińską, podczas kiedy konsorcjum żąda kolei jekateryńskiej, przy której znajdują się bogate pokłady węgla.

Język niemiecki w Królestwie

Peterburg. (Pet. aj. tel.) Rada ministrów akceptowała propozycję ministra oświaty w sprawie dopuszczenia języka niemieckiego jako języka wykładowego w elementarnych szkołach prywatnych warszawskiego okręgu szkolnego, z wyjątkiem historii i geografii, które mają być wykładane w języku rosyjskim.

Prawa żydów w Rosji.

Moskwa. (Pet. aj. tel.) Pozwolone wydać czasowo tutejszym żydowskim kupcom zezwolenia na prowadzenie przemysłu w r. 1907 bez ustawowego dowodu uprawnienia do pobytu i handlu. Rozporządzenie to pozostaje w mocy aż do rozstrzygnięcia tej kwestyi w senacie.

Mrozy.

Berlin. Mróz wynosi — 23° C. Z wszystkich stron państwa nadchodzi wiadomość o silnych mrozach i licznych zamarzeniach.

Tryest. Od przedwczoraj panuje tu silny mróz — 13 stop. C. Jestto temperatura niepamiętna od r. 1869. Szaleje gwałtowna burza o szybkości 100 klm. na godzinę. W porcie praca utrzymana. Prawie wszystkie szkoły zamknięte, przedstawienia w teatrach odwołane. Donoszą o licznych wypadkach.

Konstantynopol. Termometr spadł do — 10° C. Śnieg pada dalej.

NADEŚLANE.

Podziękowanie.

W głębokim żalu po stracie ukochanej matki śp.

FILIPINY Z FUCHSÓW GÓRSKIEJ

zmarłej w Krakowie dnia 3 stycznia br. poczuwamy się do obowiązku złożyć tą drogą Wszystkim Tym, którzy przez okazane współczucie i oddanie ostatniej posługi, przy doprowadzeniu zwłok na miejsce wiecznego spoczynku, pamięć nieboszczki ucześć raczyli — przedewszystkiem zaś Przewielebnemu Przeorowi kościoła Bożego Ciała ks. kanonikowi Głowackiemu, Przewielebnym Kanonikom i Duchowieństwu, oraz Krewnym, Kolegom, Przyjaciołom i Znajomym serdeczne „BÓG ZAPLAĆ!“

Rodzina.

Bilety wizytowe

wykonuje szybko, czysto i gustownie po możliwie jaknajniższych cenach

Drukarnia „Głosu Narodu“.

Drukarnia „Głosu Narodu“

Róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej
wykonuje

- wszelkie prace drukarskie -
po cenach bezkonkurencyjnych.

Rzeczy godne zwiedzenia w Krakowie.

Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dni powszednie o godzinie 10, w niedziele i święta o godzinie 11½ przed południem.

Groby zasłużonych w krypcie na skałce, grób Skargi w kościele św. Piotra, oraz skarbiec N. P. Murji zwiedzać można w chwilach wolnych od nabożeństwa, za zgłoszeniem się do zakrystyi.

„Muzeum Narodowe“ w Sukiennicach otwarte jest codziennie do godz. 10—4, za opłatą wejścia 1 k. w dni powszednie, w poniedziałek jednak 2 k. w niedziele i święta po 20 h. od osoby.

Muzeum im. Eryka hr. Czapskiego, Wolska 10, wraz z lapidaryum otwarte codziennie od 12—6 za opłatą 50 h.

Dom i Muzeum Jana Matejki ul. Floryańska 41. dzieła i zbiory mistrza otwarte codziennie od 10—4 za opłatą 60 h.

Barbakan czyli t. zw. Ravel bramy Włocławskiej, zabytek architektury z końca XV i XVI w. otwarty codziennie od 10—4 za opłatą 50 h.

Wystawa Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w nowym gmachu przy placu Szczepańskim otwarta codziennie od 10—4. Wstęp w niedziele 6P h. w dni powszednie 1 k. Członkowie Tow. mają wstęp wolny wraz z rodzinami.

Muzeum XX. Czartoryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki i piątki od godziny 9—1 w południe, o ile w te dni nie przypadają święta.

Rozkład jazdy na kolejach

Odjazd z Krakowa:

w kierunku

Do Lwowa i Podwoleczysk.

Pociąg pospieszny o godzinie	6:45	rano.
„ osobowy „ „	8:10	„
„ „ „ „	11:00	przedpoł.
„ osobowy „ „	9:00	w nocy.
„ „ „ „	10:55	„

Do Lwowa

Pociąg pospieszny o godzinie	2:49	popołud.
„ „ „ „	8:38	wieczór

Do Zakopanego

Pociąg osobowy o godzinie	9:02	rano.
„ „ „ „	8:00	wieczór
„ „ „ „	11:52	w nocy.

Do Wieliczki

Pociąg osobowy o godzinie	8:30	rano.
„ mieszany „ „	1:30	popołud.
„ „ „ „	7:40	wieczór.
„ osobowy „ „	9:00	w nocy.

Do Kołomyż

Pociąg osobowy o godzinie	8:40	rano.
„ „ „ „	1:45	popołud.
„ „ „ „	8:05	wieczór.

Do Suchy i Nowego Sącza.

Pociąg osobowy o godzinie	9:02	rano.
„ „ „ „	8:00	wieczór.
„ „ „ „	11:52	w nocy.

Do Tarnowa.

Pociąg osobowy o godzinie 6:15 wieczór.

Do Słotwiny

Pociąg osobowy o godzinie 3:15 popoł.

—ooOoo—

Przyjazd do Krakowa:

Z Lwowa i Podwoleczysk

Pociąg osobowy o godzinie	4:42	rano.
„ „ „ „	8:45	„
„ „ „ „	6:25	wieczór.
„ pospieszny „ „	9:38	„

Z Lwowa.

Pociąg osobowy o godzinie	1:30	popoł.
„ pospieszny „ „	2:24	„

Z Zakopanego

Pociąg osobowy o godzinie	4:40	popołud.
„ „ „ „	11:00	w nocy.

Z Wieliczki

Pociąg mieszany o godzinie	11:35	przedpoł.
„ „ „ „	6:45	wieczór.
„ „ „ „	10:40	w nocy.

Z Kołomyż

Pociąg osobowy o godzinie	7:40	rano.
„ „ „ „	1:05	popołud.
„ „ „ „	7:10	wieczór.

Z Suchy i Nowego Sącza

Pociąg osobowy o godzinie	6:07	rano.
„ „ „ „	4:40	popołud.
„ „ „ „	11:00	w nocy.

—ooOoo—

Odjazd z Krakowa:

w kierunku

Do Wiednia i Szeszakovy

Pociąg pospieszny o godzinie	3:55	rano.
„ osobowy „ „	5:25	„
„ pospieszny „ „	7:18	„
„ osobowy „ „	9:20	„
„ „ „ „	2:00	popoł.
„ pospieszny „ „	10:00	w nocy

Do Wiednia.

Pociąg pospieszny o godzinie 2:31 popoł.

Do Podgórze Bonarki

Pociąg mieszany o godzinie	8:52	rano.
„ „ „ „	1:02	popoł.

Do Oświęcimia i Szeszakovy

Pociąg osobowy o godzinie 6:40 wieczór.

Do Oświęcimia

Pociąg osobowy o godzinie	4:30	rano.
„ „ „ „	1:15	przedpoł

—ooOoo—

Przyjazd do Krakowa:

Z Wiednia i Szeszakovy

Pociąg pospieszny o godzinie	6:20	rano.
„ osobowy „ „	9:45	„
„ „ „ „	5:15	popoł.
„ pospieszny „ „	8:18	wieczór.
„ osobowy „ „	10:09	w nocy
„ pospieszny „ „	11:42	„

Z Wiednia

Pociąg pospieszny o godzinie 2:43 popoł.

Z Oświęcimia i Szeszakovy

Pociąg osobowy o godzinie 7:26 rano.

Z Podgórze Bonarki

Pociąg mieszany o godzinie	10:57	przedpoł.
„ „ „ „	4:44	popołud.

Z Oświęcimia

Pociąg osobowy o godzinie	8:10	rano.
„ „ „ „	9:07	wieczór.

Gospodarstwo handel i przemysł.

KURSA WIEDŃSKIE.

Wiedeń, dnia 23. I. 1907.

	k.	u.	k.	u.	
Ako. austr. Zakł. kred.	687	25	Tureckie tytulow.	432	—
Węg. Zakł. kred.	237	—	Gal. karp. Tow. n. ft.	640	—
Anglobanku	317	—	Renta majowa	95	85
Unionbanku	585	—	Austr. renta kor.	93	20
Landrbanku	465	50	Węg. „ „	93	30
Bankverein	564	—	561. Listy t. kr. ziem	9	—
Bodenkredit	1080	—	4 pr. „ Banku h.	97	50
Gal. Banku hipot.	585	—	4 1/2% „ „	185	—
Kolei państw.	691	25	4% „ „ kraj.	98	18
„ „ „ „	175	75	4 1/2% „ „	02	15
„ Elbe hal	453	5	4% Gal. Obl. prop.	98	85
„ Północn-j	5660	—	4% Gal. poz. k. z 1893	98	—
„ Czerniow.	540	—	4% Poz. m. Lwowa	95	10
A piny	621	50	Losy tureckie	67	50
Rima Muranyi	568	—	Marki	117	66
Prask. Tow. z łaz.	2667	—	Ruble	2	53
Fabryka broni	565	—	Rosyjskie pap.	84	80

CENY TARGOWE z d. 20. Stycznia 1907 r.

	za 100 klg.
Pszonica biała	od 16:30 do 17:20
„ czerwona i żółta	16:30 „ 16:70
„ węgierska	15:90 „ 16:30
Żyto krajowe	12:00 „ 13:30
„ węgierskie	13:80 „ 14:30
Jęczmień na krupy	13:30 „ 14:—
„ browarny	14:30 „ 14:30
„ na paszę	— „ —
Owies z opłatą akcyzową	15:70 „ 16:70
Proso	— „ —
Jagły	28:— „ 32:—
Tatarska	14:— „ 15:—
Kukurydza	12:50 „ 12:90
Groch	18:50 „ 28:—
Fasola	19:— „ 28:50
Wyka	13:50 „ 14:50
Rzepak zimowy	30:50 „ 31:50
Koniczyna nasienna czerwona	110:— „ 136:—
„ „ biała	70:— „ 92:—
Tymotka	43:— „ 56:—
Esparsetta	— „ —
Soczewica	40:— „ 68:—
Słoma	4:— „ 5:—
Slano	4:20 „ 5:30
Koniczyna pastewna	6:40 „ 7:60
Ziemniaki	5:— „ 6:—
Jaża	kopę 3:60 „ 4:60
Masło	1 kg. 2:20 „ 2:60
Spirytus na 95° Tralesa	1 hl. — 200:—
Okowita „ 75°	— 160:—

CENNIK

Izby handl. i przem. w Krakowie.

Kraków dnia 19 stycznia r. 1907

	Placa	ładają
	w	w koronach
Rubic papierowa	252 25	253 25
Marki niemieckie	117 35	117 35
Franki papierowe	95 40	95 90
20-to frankówki w złocie	19 68	19 16
1% Listy zast. prem. Banku hip.	110 —	111 —
4% Listy zast. Banku hip.	100 50	101 50
4% Listy zast. Banku hhp.	97 25	98 25
5% Listy zast. Banku hhp.	101 50	102 50
4% Listy zast. Banku kraj.	98 —	98 80
4% Listy zast. Banku kraj.	93 25	93 25
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z nieok.	98 25	98 25
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z 41-let.	98 —	98 30
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z 86-let.	99 50	100 50
4% Galicyjskie obligacje prop.	97 75	98 75
4% Pożyczka krajowa z r. 1893	95 75	96 75
4% Pożyczka m. Lwowa	—	— 57
5% Obligacje kom. Banku kraj.	100 75	101 75
4% Obligacje kom. Banku kraj.	97 25	98 25
4% Obligacje kolejowe	90 —	95 —
Losy miasta Krakowa	375 —	595 —
Akcyje Banku hipotecz.	—	—
Akcyje Banku kred. we Lwowie	—	—
Akcyje Banku gal. dla h. i p. w Krakowie	—	—
Akcyje kolei Karola Ludwika	—	—
Akcyje kolei Lwów-Czerniowce-Jassy	580 —	582 —
4 1/2% wspóln. renta papierowa	99 20	99 70
4 1/2% wspóln. renta srebrna	99 20	99 70
4% renta koron. austriacka	95 25	96 75
4% renta koron. węgierska	96 20	96 70
4% renta austr. w złocie	117 25	117 75
4% renta węgierska w złocie	114 60	115 —

ODEZWY

wyborcze wykonywa

Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie

Kur-Instytut **ASTMA** dolegliwości piersiowe, cierpienia żołądka,

niech odżałuje czasu i zbada znajdujące się na końcu doniesienia. Jest to tylko **znikomie mała część** wciąż nadchodzących. Ogłasza się je bez żadnego komentarza, mając to przeświadczenie, że cierpiąca publiczność zapewne jest w możności wytworzyć sobie sąd. Doniesienia te, z wyjątkiem małych zmian stylistycznych i skrótów uskuteczniionych z powodu szczupłości miejsca, są dosłowne. Listy oryginalne, niektórych podpisy są **urzędownie uwierzytelnione**, można przeglądać i wyraża się tu **usilną prośbę** o zrobienie z tego obszernego użytku. **Ze strony władz już to nastąpiło.** Odstąpienie od prawdy, gdyby je znalezione, czy to w tych wstępnych słowach, czy też w następujących doniesieniach, pociągnęłoby za sobą surowe kary. — Aby laicy, nie czekając dopiero na wybuch choroby, lecz już przy wystąpieniu, **choćby tylko jednej jedynej oznaki**, mogli zawczasu oglądać się za pomocą, wymienia się tu niektóre z najczęściej występujących

Oznak:

kaszel, często do wymiotów pobudzający. — Wyrzucanie ciągnącej się flegmy. — Klucie w piersiach i plecach. — Uciskanie w łopatkach. — Poty nocne. — Stale zimne ręce i nogi. — Duszność. — Oddechowi towarzyszy potem słyszalny, gwizdający i warczący szum. — Plucie krwią. — Często silne niemiarowe bicie serca w połączeniu z silnym uczuciem trwogi. — Nienależyty sen. — Złe trawienie itd. itd.

Do rozpoczęcia leczenia jest potrzebne dokładne opisanie cierpienia, podanie zatrudnienia, i czy nogi ziębną. Adresować: **Kur-Instytut: „Spiro spero“ Dresden-Niederlössnitz, Schulstrasse Nr. 191 a.**

Astma i dolegliwości sercowe.

Pozwalam sobie donieść Wam, że zupełnie wyzdrowiałam. Nie doznaję żadnych dolegliwości przy oddychaniu, sypiam dobrze i przybyło mi znowu na wadze trzy i pół kilo. Nie mogę się przeto powstrzymać od wyrażenia Wam niniejszym swej najszerszej podziękującej za dobrą radę. Z wdzięcznością i wysokim poważaniem uniżony Jerzy Kaschaniński, starzy młynarz, Ebenfurth, D. Austrya.

Już często chciałam pisać do Was, aby Wam donieść, że Wasze leczenie pomogło mi nadzwyczaj. Moje cierpienie astmowe rozpoczęło się przed 3 laty przez influencję i niezbyt oskrzeli.

Otóż proszę Was jeszcze wspomnieć o mojem wyzdrowieniu w Waszych pismach, gdyż Waszemu leczeniu zawdzięczałam swe teraźniejsze zdrowie. Wam wdzięczna i uniżona Matylda Hübschmann, wdowa po c. i k, starszym komisarzu

Składam Wam niniejszem serdeczne podziękowanie za poważne, rozumne leczenie. Wyleczyliście mnie zupełnie. Miałam Was tylko ponownie zapewnić, że w swem życiu jeszcze nigdy nie czułam się tak zdrowym i rześkim i wesołym, ani też jeszcze nigdy nie byłam tak wytrzymałym, jak teraz. Polepszenie nie ustąpiło, chociaż w ostatnich czasach wykonałam bardzo wielkie próby, odbywając pochod bez przerwy 12 — 14 godzin, robiąc wiele wycieczek w niedziele w góry, wszystko bez znużenia, bez bicia serca i bez duszności, która mnie dawniej zawsze napadała. Wasz uniżony Antoni Valentin, Wiedeń II/8, Vorgartenstr, 205.

Donoszę Wam, że w mej chorobie nastąpiło już polepszenie i że mogę się znowu oddawać pracy, jak dawniej. Mogę łatwiej oddychać i już nie doznaję tak częstego bicia serca. Uciskanie w łopatkach znikło, uciskanie na piersiach także jest lepsze. Wasz uniżony Karol Leiter, Guntramsdorf, b. Wien, Josefigasse 281.

Astma, niezbyt oskrzeli, niezbyt nosa i krtani.

Jestem teraz ze swego cierpienia zupełnie wyleczony, pojawiło się ono jakoś przed 5 laty. Objawiało się przez trudny oddech w wysokiej mierze, co szczególnie uczuwałem, leżąc lub spinając się po górach, przez ziębnienie nóg i gwizd w przewodzie oddechowym, jakoteż przez suchy kaszel. Zwracałem się do kilku lekarzy, ale nie pokazało się żadne polepszenie. W tem dowiedziałem się przed dwoma laty o zakładzie leczniczym „Spiro spero“ i zwróciłem się doń. Dziękuję bardzo za trudy jego zakładu, które drobną kwotą potrzebowałem wynagrodzić. Z wysokim poważaniem Józef Luksch Steinmetz, Innergefild, poczta Aussergefild (Las Czeski). Podpisany potwierdza, że znany mu osobiście Józef Luksch przed mniej więcej 2 laty był bardzo chory, a poda-

nym przez S. T. zakład leczniczy „Spiro spero“ sposobem leczenia został wyleczony i teraz jest zupełnie zdrowy. Urząd gminny Immergof d. A. Weishäupler, naczelnik gminy.

Od kilku już lat miałam zawsze ręce i nogi, a także przy każdej zmianie powietrza bardzo silny katar, nie mogłam sypiać, miałam suchy kaszel, a kiedy się pojawił brak apetytu, przyłączyła się do tego jeszcze silna influencja, tudzież silne napady astmy, iż często sądziłam, że się w łóżku uduszę. Po 3 tygodniowym zastosowaniu Waszego sposobu leczenia cierpienia me opuściły mnie zupełnie. Dziękuję więc także zakładowi za trudy i troskliwość. Z wysokim poważaniem Anna Ranner, właścicielka domu w Tragöso, Oberort, Styrya.

Po kilku silnych zaziębnieniach zeszłej zimy miałem niezbyt oskrzeli i wielką duszność, nadto dręczył mnie kaszel i katar w wysokiej mierze, a miałem także zastarzały niezbyt szczytów płucnych, z którego mnie wyleczono porządnie. Wystawiam niniejszem zakładowi „Spiro spero“ publicznie świadectwo, że mnie swem leczeniem nie tylko uwolnił od choroby i niezdolnego cierpienia, które może po kilku latach kwiekania byłoby mnie doprowadziło do suchoty i do wczesnej śmierci, nie tylko mi przywrócił zdrowie, ale także uczynił mnie człowiekiem silniejszym, niż byłam przedtem. Z wysokim poważaniem Antoni Valentin, Wiedeń.

Dolegliwości płucne, niezbyt krtani, krwawienie płuc, dolegliwości piersiowe.

Miałem przeszło 10 lat zastarzały niezbyt p. u. Rodzice moi utrzymywali, że już jako małe dziecko nie byłam zdrowy ani przez 1 dzień, że używali wszelkich środków, jakie im radzono, ale wszystko daremnie. W tem wyczytałem w gazecie o zakładzie leczniczym „Spiro spero“, do którego zwróciłem się natychmiast. Rozpocząłem leczenie i po ośmiu dniach mogłem już leżeć w łóżku wyciągnięty, całą noc spać, flegma ustępowała łatwo i było jej coraz mniej, aż w końcu zupełnie znikła. Składam temu zakładowi serdeczne podziękowanie, Gabriel Rossmarin, p. a.: P. Lanz, hotel Stadt Wien, Linc, Górna Austrya, Volksgartenstr. A. 34.

Zachorowałam na niezbyt płuc i musiałam 3 tygodnie pozostać w łóżku. Zaczęłam kaszleć i straciłam chęć do jedzenia; trwało to całe 2 lata. Moi rodzice byli już zrozpaczeni, gdyż sądzili, że mnie utracą, tak wychadłam i miałam twarz zupełnie żółta. W tem wyczytałam w końcu z gazety o zakładzie leczniczym „Spiro spero“ i zwróciłam się do niego natychmiast i już po 14 dniach leczenia ku bardzo wielkiej uldze uczułam polepszenie. Po 3 miesięcznym leczeniu byłam znowu zupełnie zdrową i żwawą i mogłam napowrót pracować, co też do dziś dnia czynię. Z wysokim poważaniem Julianna Antoni, robotnica fabryczna, Wiedeń 1. Bez, Am Wieneberg 4.

Z wdzięczności poczuwam się do obowiązku napisać do

Was, a nie mogę Wam donieść nic innego, jak tylko to, że jestem zdrowa, że co dzień mam wypróżnienie, czego nie było przez pięć lat, a także nie mam już kaszlu. Będę wasz sposób leczenia ja najlepiej polecać wszystkim podobnie cierpiącym. Z wysokim poważaniem wielce zobowiązana Marya Pilgmajer, Hetzmannsdorf 18, poczta Wullersdorf, Dolna Austrya.

Donoszę Wam, że od 3 lat miałam dolegliwości płucne i astmę. Używałam Waszego sposobu leczenia, stosowałam się doń bardzo sumiennie i osiągnęłam nim skutek prawie nie do uwierzenia. Z wysokim poważaniem Ludwik Zallo, robotnik w fabryce szkła, Pirano, Istriya.

Przesyłam Wam swe podziękowanie. Po największej części dręczyły mnie dolegliwości w piersiach, astma i dolegliwości żołądkowe, jak to już pisałem pierwej. Wasze leczenie uzdrowiło mnie znowu zupełnie, mogę napowrót pracować, jak dawniej. Będę się starał polecić jak najlepiej Wasz zakład każdemu cierpiącemu. Ignacy Grumböck, Diesendorf P. St. Leonhardt a. Forst, D. Austrya.

Dolegliwości żołądkowe, jelitowe i nerkowe.

Miałem dolegliwości żołądkowe, jelitowe i płucne, które długi czas sprawiały mi wiele boleści i uciążliwości. Zgola nie mogłem pracować, gdyż miałem wielkie bóle i sen znikał także. Przez Wasze leczenie pozbyłem się tych wszystkich cierpień, za co składam Wam najszersze podziękowanie. Andrzej Piwetz, Fernitz, pow. Grac.

Przez wiele lat byłem ciężko chory wskutek dolegliwości żołądkowych i jelitowych. W tem z gazety dowiedziałem się o zakładzie leczniczym „Spiro spero“, do którego, opisując swą chorobę, zwróciłem się natychmiast. Już po kilku tygodniach leczenia poprawił się mój stan bardzo, a po jego sześciomiesięcznym przebiegu wyleczyłem się zupełnie. Z wysokim poważaniem Władysław Kropelnicki, sekretarz miej., Mikołajów n. Dniestrem, (Galicya).

Donoszę Wam, że moje cierpienia żołądkowe i jelitowe zniknęły zupełnie a zupełnie, mam co dzień stale wypóżnienie i mogę teraz spożywać wszelkie potrawy a sen także jest dobry. Jestem Wam za to tysiąc razy wdzięczny, żeście mnie wyratowali, i będę Wasze leczenie jak najlepiej polecał wszystkim podobnie cierpiącym. Franciszek Taszl, dozorca sygnalów blokowych, Klein Schwechat b. Wien Nr. 123.

Wasze leczenie cieszy mię bardzo. Przybyło mi 4 kilo, a także w stanie siły i w usposobieniu ujawiło się zadowalniające działanie. Apetyt i wypróżnienie lepsze i stałe, przykre wzdęcie i flegma znikły zupełnie. Czuję się zupełnie zdrowym i mogę powiedzieć że w mej 9 letniej chorobie nie dostałem nic, co by mi w tak krótkim czasie przybrosło taką ulgę, jak Wasze leczenie, będę je też z wdzięcznością polecał każdemu jak najlepiej. Z wyrazami serdecznego podziękowania. Jan Aigner, Stockerau, D. Austr. Manhardtsstr, 49

Wszelkie druki

gustownie - szybko **!!** wykonuje **!!** czarno lub różnokolorowo
- bezkonkurencyjnie - **!!** rowo -

Drukarnia

„Głosu Narodu“

Telefon nr. 190. Róg ulicy Św. Krzyża i Mikołajskiej. Telefon nr. 190.

O. k. austriackie koleje państwowe.

Wyciąg z Rozkładu Jazdy

ważnego od 1 maja 1906 roku.

Odjazd z Krakowa i z Podgórze: Przyjazd do Krakowa i do Podgórze:

4.30 rano pociąg osobowy Nr. 31 z Krakowa
4.47 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze-Płaszowa
4.53 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze przyst.

4.20 rano poc. osob. Nr. 12 do Podgórze-Płaszowa.
4.42 rano poc. osob. Nr. 12 do Krakowa
z Podwoleczysk i Ickan; połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Tarnowie od Jasła i od Orlowa:

Suche, połączenia w Skawinie do Dworów, w Suchej do Żywca i w Wardonia; w Chabówce do Zakopanego, w Nowym Sączu do Orlowa, Koszyc i Budapesztu. Z Krakowa do Zakopanego kursują wozy wprost przechodzące

HALA LICYTACYJNA
c. k. Sądu powiatowego cywilnego w Krakowie, św. Jana 3.
Sobota, dnia 26 stycznia 1907 o godz. 9 i w dniach następnym będą sprzedane:
Zegarek złoty, Łeńszek złoty, zegarek srebrny, materje na ubrania męskie welwet, aksamit, sukienki i majteczki dziecięce trykotowe, kaftaniki, kalisony trykotowe, chustki do nosa, perfumy, mydła rękawiczki włóczkowe, trzewiki gumowe.
Kraków, dnia 24-go stycznia 1907 roku.
Bliższe szczegóły na tablicach, w halli umieszczonych.

Pierwszy najtańszy Magazynu mebli i zakład tap.-dekoracyjny
K. Dądziała
w Krakowie ulica Floryańska Nr. 36.

Gruszki i Jabłka tyrolskie, Calville, Winogrona słodkie, Mandarynki - - - Pasztet z dziczyzny w terynkach po 2 kor. - Wyb własny - poleca
A. BAWĘŁKA, w KRAKOWIE
c. k. dostawca Dworu.

Fosfatyna Faliera
(Phosphatine Falieres)
przyjmy pokarm, najodpowiedniejszy dla dzieci od 6 do 10 lat zwłaszcza w czasie odłączenia od piersi i w okresie rośnięcia.
Ułatwia ząbkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości.
Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach.

Obwieszczenie!
Podaje się do publicznej wiadomości, że celem oddania w przedsiębiorstwo dostawy siana dla pociągów miejskich, w czasie od dnia zaofiarowania do 15.01.1907, w ilości około 100 000 kgr., odbędzie się w poniedziałek dnia 4 lutego 1907 o godz. 12 w południe w Wydziale ekonomicznym Magistratu (pl. WW. Świętych 1.6 II p.) publiczna licytacja za pomocą otwarcia osteplowanych pisemnych ofert.
Wadyum wynosi 500 koron.
Oferty z kitem na złożone w kasie miejskiej wadyum, sładac można w danym dniu aż do 12 w południe w dniu licytacji, na ręce Naczelnika Wydziału ekonomicznego.
Warunki licytacyjne o zymać można w biurze Wydziału ekonomicznego w godzinach przedpołudniowych.
L. 1975 07. I.
Kraków, dnia 10 sty 1907.
Prezydent miasta: dr. Leo.
Ułatwioną metodą
Berlitz udziela słuch. II r. U. J. lecyi zbiorowych jez. niemi csi go za 5 zlr mies. Zgłoszenia Szewska 22 I p. od 2-3. [45]

Maszyny do szycia
Singer-łódka w zł. 25.-
Pierścieni wa 50.-
Central Bobbin 47 50
Z w zyskami przyrządami;
5 letnia gw. rancya za przysłaniem pieniędzy lub zaliczki
p. Wiener Nähmaschinen Spezial-Versandhaus 2493 10
Adolf Reimann
WIEN XII.
Margarethengürtel 33

Zarząd pasieki A. Kratko
w Jezierz uach ad Borszów wysła w pięciokilowych blaszankach wszystko opłatnie prawdziwy miód lipowy w cenie 6 kor. 50 hal a wyborny miód lipowy w cenie 7 kor. Wysła również mody pius odszczególnione na kilku w stawach a to stołowy, kas. telan. król wski i mody pitne owocowe jak Borowczak, Maliniak, Dereniak, Wiśnia, Winogroni k, Ożyniak it. i. w pięciokilowych blaszankach wszystko opłatnie w cenach od 6 kor. 40 hal. do 6 kor. 80 hal. Cenniki wysylenie franko.

5000 zegarków za darmo!
Celem zareklamowania naszych zegarków i rozszerzenia naszego bog. il. str. cennika każdy mężczyzna lub kobieta otrzym. m. z. zadarmo eleg. kotwiczny zegarek remontoir. Prześlijcie swój adres, z łącz. 0 hal. w m. rkach na porto i kosztu do Exporthaus „Deita“, Lugano W 6903 (Schweis). Listy do Szwajcaryi koszt. 25 h. Kore-p. także w jęz. polsk. (2314 1

1/2 KILO PIERZA GĘSIEGO
tylko 60 cent.
Rzysł m. zupełnie nowa, szare pierze, ręką darte, pół kilo tylko 60 cent, te same w lep-zym gatunku tylko 70 cent w pocatowych pakietach próbnych 5 kg. za pobraniem pocztowem.
M. Krasa, handel pierzem w Prażce (Prag, Czechy)
Wymiana dozwol na.
Uprażam o dokładny adres